

FOCUS, november 2008
DOTAZNÍK: Občianstvo a participácia na Slovensku

1. „Társadalmunk komoly változásokon megy keresztül. Némely problémák, amelyekkel az állampolgárok a mindennapi életben találkoznak már régebbi eredetűek, némelyek viszont csak a közelmúltban jelentek meg. Sorolja fel kérem azokat a problémákat, amelyek Önt a társadalmunkban legjobban aggasztják.“

Írja le! .....

99= nem tudja (ne olvassa!)

---

2. „Figyeljük meg néhány társadalmi csoport helyzetét és lehetőségeit hazánkban. Hogyan értékeli Ön az alábbiakban felsorolt csoportok társadalmi helyzetét és lehetőségeit?“

1= sokkal rosszabb a helyzetük és lehetőségeik
2= kissé rosszabb a helyzetük és lehetőségeik
3= ugyanolyan helyzetűek és ugyanolyan lehetőségekkel rendelkeznek
4= kissé jobb helyzetben vannak és kicsit nagyobb lehetőségekkel rendelkeznek
5= sokkal jobb helyzetben vannak és sokkal nagyobb lehetőségekkel rendelkeznek
9= *nem tudja (ne olvassa!)*

- A. az Önök területében, megyéjében élő lakosok összehasonlítva a szlovákiai átlaggal
  - B. a magyar kisebbség összehasonlítva a szlovákokkal
  - C. a szlovákiai nők összehasonlítva a férfiakkal
  - D. a homoszexuális beállítottságú emberek összehasonlítva a heteroszexuális lakossággal
  - E. a romák összehasonlítva a többi lakossággal
-

3. „Gondolkozzon el azokon az elveken, amelyek szerint társadalmunknak működnie kellene. Fokozatosan párosával állításokat olvasok fel Önnek. Minden egyes páros állításnál válasszon ki egyet, amely a legjobban egyezik az Ön véleményével és mondja meg milyen mértékben ért egyet vele. Véleményét 1-től 4-ig terjedő számskálán fejezze ki, ahol az 1 azt jelenti, hogy Ön teljesen egyetért az első állítással (A), míg a 4 azt jelenti, hogy a második állítással (B) ért teljes mértékben egyet.“

1 = teljes mértékben az A állítással értek egyet
2 = inkább az A, mint a B állítással értek egyet
3 = inkább a B, mint az A állítással értek egyet
4 = teljes mértékben a B állítással értek egyet
9= *nem tudja (ne olvassa!)*

- A. A politikában nagyon fontos a türelmes egyezkedésre való hajlam.
- B. A politikában nagyon fontos a határozottság, erős egyéniség és kemény kéz.

- A. Elsődleges a nézetek pluralizmusa és a demokrácia.
- B. Elsődleges a nemzeti egység és összetartás.

- A. A politikus, amennyiben jót akar az állampolgároknak, ennek érdekében alkalomadtán megsértheti a törvényt.
- B. Megengedhetetlen, hogy egy politikus törvényt sértsen - még abban az esetben sem, ha ezzel jót akar az állampolgároknak.

- A. A kormánynak ellenőriznie kellene a televízió, rádió, valamint a sajtó tevékenységét.
- B. A kormánynak nem szabad ellenőriznie a televízió, rádió, valamint a sajtó tevékenységét.

- A. Szlovákiában a szlovákoknak kell, hogy döntő szavuk legyen.
- B. A Szlovák államnak mindenki számára azonos jogokat kellene biztosítania, tekintet nélkül a nemzetiségi hovatartozásra.

4. „Gondolkozzon el az alkotmány és törvények betartásán. Osztályozza kérem az alábbiakban feltüntetett lakossági csoportokat aszerint, hogy milyen mértékben tartják be az alkotmányt, ill. a törvényeket. Az 1-es osztályzat jelenti az alkotmány és a törvények teljes mértékű betartását, az 5-ös pedig az alkotmány és törvény nagyon gyakori, szinte állandó jellegű megsértését, figyelmen kívül hagyását.“

tisztelik és mindig betartják és az alkotmány és a törvényeket = 1 2 3 4 5 = nem tisztelik, gyakran megsértik az alkotmányt és a törvényeket
9=nem tudja

- A. Hétköznapi emberek
- B. Közigazgatási tisztviselők
- C. Munkáltatók
- D. Vállalkozók és kisiparosok
- E. A szlovák kormány tagjai
- F. Alkalmazottak
- G. A polgármester az Ön községében/városában
- H. A parlamenti kormánykoalíció képviselői
- I. A parlamenti politikai ellenzék képviselői
- J. Az Ön községi/városi tanácsának képviselői

---

5. „Vannak hazánkban olyan emberek, akik nem tartják be a törvényeket. Mit gondol Ön, mi ennek az oka?“ Az alábbiakban felsorolt okok közül válasszon ki **legfeljebb kettőt!**

Vannak hazánkban olyan emberek, akik nem tartják be a törvényeket, mert:

- 1. nem tartják őket hasznosnak és igazságosnak
  - 2. nem felelnek meg saját elvárásaiknak
  - 3. nem ismerik őket
  - 4. nem respektálják őket, mert be nem tartásuk nem von megfelelő büntetést maga után
  - 5. nem nevelték őket törvénytiszteletre
  - 6. a politikusok saját maguk sem tartják be őket
- 9=nem tudja (ne olvassa!)

---

6. „A társadalom, valamint az egyének életük során nem egyszer bonyolult döntéseket kénytelenek hozni, különböző dilemmákkal szembesülnek. Párosával felolvasok Önnek néhány állítást. Kérem jelölje meg, melyik állítás áll Önhöz közelebb.“

1= az A állítás

2= a B állítás

9= nem tudja (ne olvassa!)

1. Az államnak úgy kellene működnie, hogy:

- a) maximális védelmet és segítséget nyújtson állampolgárainak
- b) minimálisan avatkozzon bele az állampolgárok életébe és hagyja rájuk a problémamegoldás lehetőségét

2. Amennyiben az állam közérdekből (pl. autópálya építés) ki szeretné sajátítani a magánterületeket és ingatlanokat:

- a) semmilyen körülmények között nincs rá joga – tiszteletben kell tartania a magántulajdon érinthetetlenségét
- b) megteheti azt, az állam több az állampolgár

3. Új beruházások eldöntése esetén az államnak többet kellene érdeklődnie:

- a) a környezet védelmének és javításának lehetőségei iránt
- b) a gazdasági nyereség lehetőségei iránt

4. Igazságos-e az adók alábbiakban feltüntetett meghatározásának módja:

- a) azok az egyének, akik magasabb jövedelemmel rendelkeznek, fizessenek **nagyobb jövedelemadót** (ún. progresszív adózás)
- b) azok az egyének, akik magasabb jövedelemmel rendelkeznek **ugyanakkora jövedelemadót** fizessenek, mint azok akik kisebb bevétellel rendelkeznek (ún. azonos adózási elv, jelenleg nálunk ez van érvényben)

5. Amennyiben az állampolgárok követeléseiket hagyományos módon nem tudják érvényre juttatni:

- a) joguk van törvényen kívüli eszközök felhasználására
- b) nincs joguk törvényen kívüli eszközök felhasználására, minden esetben törvényes keretek közt kell eljárniuk.

6. Nem kívánt terhesség esetén:

- a) a nőnek jogában áll a terhességmegszakításról önállóan döntenie
- b) a terhességmegszakítás semmilyen körülmények között nem engedhető meg

7. Amennyiben az ember súlyos, kigyógyíthatatlan betegségben szenved:

- a) joga van saját életéről, sorsáról döntenie
- b) nem áll jogában döntenie saját sorsáról, életéről

7. „Válaszoljon kérem, milyen mértékben bízok meg az alábbiakban felsorolt intézményekben.

- 1= teljes mértékben megbízom
- 2= inkább megbízom
- 3= inkább nem bízom meg
- 4= abszolút nem bízom meg
- 9= *nem tudja (ne olvassa!)*

- A. Szlovák Köztársaság elnöke
- B. Szlovák Nemzeti Tanács - parlament
- C. Szlovák Köztársaság kormánya
- D. Szlovák bíróságok
- E. Politikai pártok
- F. Hadsereg
- G. Szakszervezetek
- H. Kormányon kívüli szervezetek
- I. Az Ön községének/városának önkormányzata
- J. Katolikus egyház
- K. Ombudsman
- L. Rendőrség
- M. Európai Emberjogi Bíróság

8. „Mi az Ön véleménye a politikai élet szereplőiről, személyiségeiről. Soroljon fel néhány szlovákiai politikust, aki az Ön szimpátiáját élvezzi! Legfeljebb három nevet tüntessen fel.“

AZ ELSŐ HELYEN FELTÜNTETETT SZEMÉLY NEVE: .....

TOVÁBBI POLITIKUSOK: .....

9. Az első helyen a ..... tüntette fel. Meg tudná, kérem mondani, hogy miért bízik meg benne? Legfeljebb két okot tüntessen fel.“

.....

---

10. Most pedig kérem sorolja fel azokat a politikusokat, akikben a legkevésbé bízik! Legfeljebb három nevet tüntessen fel. (

AZ ELSŐ HELYEN FELTÜNTETT SZEMÉLY NEVE: .....

TOVÁBBI POLITIKUSOK: .....

---

11. Az első helyen a ..... tüntette fel. Meg tudná kérem mondani, hogy miért nem bízik meg benne? Legfeljebb két okot tüntessen fel.“

.....

---

12. Próbálja meg általánosságban elképzelni, hogy mely törvények és előírások érvényesek társadalmunkban. Párosával felolvasok Önnek néhány állítást. Minden egyes párosításból válasszon ki egyet, amellyel a leginkább egyetért és tüntesse fel, hogy milyen mértékben ért egyet az adott állítással. Egyetértésnek mértékét 1-től 4-ig terjedő skálán határozza meg, ahol az 1-es azt jelenti, hogy az első (A) állítással ért teljes mértékben egyet, míg a 4-es, hogy a második (B) állítással azonosul teljes mértékben.

1 = teljes mértékben az A állítással értek egyet
2 = inkább az A, mint a B állítással értek egyet
3 = inkább a B, mint az A állítással értek egyet
4 = teljes mértékben a B állítással értek egyet
9= nem tudja (*ne olvassa!*)

A hazánkban jelenleg érvényben lévő törvények és előírások“:

1)

A. ...azonos feltételeket és esélyeket nyújtanak minden állampolgár számára

B. ...az állampolgárok némely csoportját diszkriminálják, ill. egyes csoportoknak privilégiumokat biztosítanak

2)

A. ...kellőképpen gátolják a korrupció terjedését

B. ...lehetőséget adnak a korrupció terjedésére

3)

A. ...elegendő biztosítékot nyújtanak a hatalommal való visszaélés ellen

B. ...lehetővé teszik a hatalommal való visszaélést

4)

A. ...a hatalmon lévőket szolgálják

B. ...minden állampolgárt azonos mértékben szolgálnak

5)

A. A törvényt mindig be kell tartani, még akkor is ha az állampolgárnak megokolt fenntartásai vannak vele szemben

B. A törvényt nem kell mindig betartani, ha az állampolgárnak megokolt fenntartásai vannak vele szemben, joga van az engedetlenségre.

13. „Amennyiben saját magát kellene leírnia három jellemzővel az alábbiakban felsorolt listáról, mi volna az Ön számára a legfontosabb? Válasszon, ki kérem három csoportot.“

az első legfontosabb:

a második legfontosabb:

a harmadik legfontosabb:

1. az, hogy nő vagy férfi vagyok (az Ön neme)
2. az, hogy a fiatal, közép vagy idősebb korosztályhoz tartozom (az Ön életkora)
3. Az Ön felekezeti hovatartozása vagy az, hogy Ön hitetlen
4. Az Ön végzettsége
5. Az Ön szexuális beállítottsága
6. Az Ön hivatása
7. Az Ön nemzetisége, etnikai hovatartozása
8. Az Ön régiója, ahonnan származik
9. Az Ön családban elfoglalt helye vagy családi állapota (az, hogy Ön fiúgyermek/leánygyermek, apa/anya, nagypapa/nagyanya, unoka, férj/feleség, nőtlen/hajadon, özvegy, stb.)
10. Az Ön politikai beállítottsága
11. Az Ön bőrszíne
12. Az Ön társadalmi rétege vagy osztálya (az, hogy Ön a magasabb, középső vagy az alacsony réteghez, osztályhoz tartozik)
13. Az, hogy Ön európai
14. Az, hogy Ön a Szlovák Köztársaság állampolgára

99=*nem tudja (ne olvassa!)*

---

14. „A hazánkban élő, gazdaságilag kevésbé fejlett országokból érkező bevándorlókról különböző vélemények terjedtek el. (A „bevándorlók“ kifejezés azokra az emberekre vonatkozik, akik Szlovákiába letelepedési szándékkal érkeztek, de még nem szlovákiai állampolgárok). Milyen mértékben ért Ön egyet az alábbiakban felsorolt véleményekkel?“

1= teljes mértékben egyetértek

2= inkább egyetértek

3= inkább nem értek egyet

4= abszolút nem értek egyet

9 = *nem tudja (ne olvassa!)*

- A. A bevándorlók hozzájárulnak a bűnözés növekedéséhez.
- B. A bevándorlók hozzájárulnak a szlovák gazdaság felemelkedéséhez.
- C. A bevándorlók elveszik a munkát azoktól, akik Szlovákiában születtek.
- D. A bevándorlók elősegítik a szlovák társadalom fejlődését, mivel új kultúrával és gondolatokkal gazdagítják a társadalmat.
- E. A kormány túl sok pénzt fordít a bevándorlók megsegítésére.
- F. A Szlovákiában legálisan tartózkodó bevándorlóknak – akik még nem rendelkeznek szlovákiai állampolgársággal - ugyanazon **politikai jogokkal** kellene rendelkezniük (pl. választási, ill. választhatósági jog, közületek, szervezetek létrehozása), mint a Szlovák Köztársaság állampolgárainak.
- G. A Szlovákiában legálisan tartózkodó bevándorlóknak – akik még nem rendelkeznek szlovákiai állampolgársággal - ugyanazon **szociális jogokkal** kellene rendelkezniük (pl. a szociális rendszer kihasználása, ingyenes oktatás, stb.), mint a Szlovák Köztársaság állampolgárainak.

15. „Gondolkozzék el azokon a feltételeken, amelyeket a bevándorlónak teljesítenie kellene ahhoz, hogy megkaphassa a szlovák állampolgárságot. Minden egyes feltételnél kérem, jelölje meg, hogy milyen mértékben ért, ill. ne ért vele egyet.“

1= teljes mértékben egyetértek
2= inkább egyetértek
3= inkább nem értek egyet
4= abszolút nem értek egyet
9 = *nem tudja (ne olvassa!)*

- A. Tudjon szlovákul
- B. Rendelkezzen alapvető ismeretekkel Szlovákiáról, annak történelméről, kultúrájáról
- C. Legyen elegendő pénze
- D. Valamelyik családtagja legyen szlovákiai születésű
- E. Rendelkezzen munkahellyel Szlovákiában
- F. Szlovákiában éljen, tartózkodjon legalább 5 évig
- G. Fogadja el hazánk kultúráját és szokásait
- H. Ne legyen büntetett előéletű
- I. Egészségi állapota legyen kielégítő

16A. „A politikában nálunk gyakran esik szó jobb és baloldról. Ön melyikhez áll közelebb? Az 1-es baloldali, az 5-ös pedig jobboldali beállítottságot jelent, míg a 3-as valahol a kettő között.

1= baloldal   2   3   4   5 = jobboldal

9=*nem tudja*

16B. „Szintén sokat hallunk a konzervativizmusról és liberalizmusról, valamint a konzervatív és liberális nézetekről, értékekről. Önhöz mely nézetek, értékek állnak közelebb?”

1= liberális nézetek, értékek   2   3   4   5= konzervatív nézetek, értékek

9=*nem tudja*

---

17. „Sok embernek az a véleménye, hogy a politika viszonylag bonyolult dolog. Mit gondol Ön erről? Ön úgy érzi, hogy „ért” a politikához?”

1= határozottan igen
2= inkább igen
3= inkább nem
4= határozottan nem
9= *nem tudja (ne olvassa!)*

---

18. „Milyen gyakran követi Ön a politikai eseményeket?”

1= naponta
2= 2-3 alkalommal hetente
3= hetente egyszer
4= ritkábban
5= abszolút nem

*19. „Milyen forrásokból szerzi az információkat a politikai történésekről?”

1. barátokkal, ismerősökkel való beszélgetések során
2. napi sajtóból
3. hetilapokból
4. televízióból
5. rádióból
6. interneten keresztül
7. egyéb más forrásból, honnan?.....

---

20. „Érdeklí Önt, hogy mi történik a politikában az alábbiakban felsorolt szinteken?”

- 1= határozottan érdekel
2= inkább érdekel
3= inkább nem érdekel
4= határozottan nem érdekel
9= *nem tudom (ne olvassa!)*

- A. **kommunális** politika (községi, városi szinten)
- B. **regionális** politika (magasabb területi egységek – kerület, megye)
- C. **országos** szintű politika
- D. **európai** politika
- E. **világpolitika** (nemzetközi politika)

---

21. „Többféle mód létezik arra, hogy az ember a közéletben szerepelhessen. Az alábbiakban felsorolt módok közül válassza ki kérem azokat, amelyek az elmúlt tíz évben Önt is érintették.”

- 1= igen
2= nem
9= *nem tudja, nem emlékszik (ne olvassa!)*

- A. Jelöltette magát közéleti funkcióba?
- B. Volt véleménye politikai kérdésekben a médiában?
- C. Tevékenykedett aktívan a szakszervezetekben?
- D. Dolgozott valamelyik politikai pártnak?
- E. Részt vett tüntetésen?
- F. Tevékenykedett valamilyen kormányon kívüli szervezetben
- G. Fordult valamelyik politikai közméltóságához?
- H. Részt vett politikai gyűlésen?
- I. Bekapcsolódott valamilyen, az Ön községét/városát érintő probléma megoldásába?
- J. Aláírt valamilyen petíciót?
- K. Volt választani?
- L. Bekapcsolódott valamilyen közéletet érintő internetes vitába?
- M. Részt vett valamilyen nyilvános tanácskozáson, vitán, gyűlésen (pl. helyi felemelkedést elősegítő projektek)?
- N. Bekapcsolódott olyan tüntetésbe, kampányba, ahol különféle szimbólumokkal tiltakoztak valami ellen/mellett (pl. jelvény, matrica, ill. valamilyen kampányszimbólum viselése, bizonyos termékek politikai etikai vagy ökológiai okokból való bojkottálása)?
- O. Bekapcsolódott valamilyen jótékonyági munkába, gyűjtésbe?
- P. Bekapcsolódott valamilyen törvény, rendelet véleményezésébe, ill. észrevételezésébe (törvénymódosítási javaslat, közös lakossági észrevételezés)?

22. „Kérem nyilatkozzon, hogy az alábbiakban feltüntetett politikai tevékenységek közül Ön melyikbe kapcsolódna be a jövőben, amennyiben erre szükség volna“:

1= lehet, hogy igen
2= nem, semmilyen körülmények között
9= *nem tudja*

- A. Jelöltetné magát közéleti funkcióba?
- B. Politikai kérdésekben kifejténé véleményét a médiában?
- C. Bekapcsolódna a szakszervezetek munkájába?
- D. Dolgozna valamelyik politikai pártnak?
- E. Részt venne tüntetésen?
- F. Bekapcsolódna valamilyen kormányon kívüli szervezet munkájába?
- G. Fordulna politikai közméltósághoz?
- H. Részt venne politikai gyűlésen?
- I. Bekapcsolódna valamilyen, az Ön községét/városát érintő probléma megoldásába?
- J. Aláírna valamilyen petíciót?
- K. Elmenne választani?
- L. Bekapcsolódna valamilyen közéleti kérdést érintő internetes vitába?
- M. Részt venne nyilvános tanácskozáson, vitán, gyűlésen (pl. helyi felemelkedést elősegítő projektek)?
- N. Bekapcsolódna olyan tüntetésbe, kampányba, ahol különféle szimbólumokkal tiltakoznak valami ellen/mellett (pl. jelvény, matrica, ill. valamilyen kampányszimbólum viselése, bizonyos termékek politikai etikai vagy ökológiai okokból való bojkottálása)?
- O. Bekapcsolódna valamilyen jótékonyági munkába, gyűjtésbe?
- P. Bekapcsolódna valamilyen törvény, rendelet véleményezésébe, ill. észrevételezésébe (törvénymódosítási javaslat, közös lakossági észrevételezés)?

---

23. „Az emberek politikáról alkotott véleménye különböző. Milyen mértékben ért, ill. nem ért egyet az alábbiakban felsorolt állításokkal?“

1= teljes mértékben egyetértek
2= inkább egyetértek
3= inkább nem értek egyet
4= határozottan nem értek egyet
9 = *nem tudja (ne olvassa!)*

- A. A legjobb kormány az, amely minden kérdésben önállóan dönt és képes fenntartani a rendet, stabilitást.
- B. A legtöbb embert nem érdekli a politika.
- C. Nekünk állampolgároknak nem kellene a politikusok munkájába beleavatkozni.
- D. Amennyiben azt szeretnénk, hogy a politikusok ne éljenek vissza hatalmukkal, nekünk állampolgároknak erélyesebben kell ellenőrizni őket.
- E. Ha mi állampolgárok összefognánk, sok olyan kérdést meg tudnánk oldani, amelyet a politikusok már hosszú ideje ignorálnak.
- F. A politikusoknak döntéshozatal előtt, az állampolgárokat érintő kérdésekben ki kellene kérni azok véleményét.
- G. Az olyan emberek, mint én nincsenek semmilyen befolyással a kormány működésére.

- H. A szlovák állampolgárok többsége a politikai élet területén jobban informált, mint én.
  - I. Mint állampolgároknak reális lehetőségünk van részt venni a politika alakításában
  - J. Mint állampolgároknak kötelességünk gondoskodni arról, hogy megfelelő kormányunk legyen.
-

24. „Ön szerint a szlovák kormánynak mennyire áll érdekében valódi dialógus kialakítása az alábbiakban felsorolt társadalmi csoportokkal?“

1=határozottan érdeke a dialógus
2= inkább érdeke
3= inkább nem érdeke
4= határozottan nem érdeke a dialógus
9= *nem tudja (ne olvassa!)*

- A. a szakszervezetekkel
  - B. a vállalkozókkal
  - C. a kormányon kívüli szervezetekkel
  - D. a helyi önkormányzattal
  - E. az újságírókkal
  - F. a szakmai testületek, szervezetek képviselőivel (orvosok, tanítók, stb.)
  - G. a roma kisebbség képviselőivel
  - H. a magyar kisebbség képviselőivel
  - I. a szexuális kisebbségek képviselőivel
  - J. kisebbségi vallási felekezetek képviselőivel
-

25. „A demokratikus társadalomtól különböző ideálok (jogok) teljesítése várható el. Ön szerint milyen mértékben sikerül ez a szlovákiai demokráciában.“

1= 100%-ra
2= megközelítőleg 75%-ra
3= megközelítőleg 50%-ra
4= megközelítőleg 25%-ra
5= 0%-ra
9= *nem tudja (ne olvassa!)*

Értékelje, hogy az alábbiakban felsorolt ideálok (jogok) közül Szlovákiában mennyit és milyen mértékben sikerül betartani...:

- A. ...szólásszabadság
- B. ...törvény előtti egyenlőség
- C. ...igazságszolgáltatás
- D. ...kisebbségi vélemények respektálása
- E. ...az egyén iránti tisztelet
- F. ...hátrányos helyzetű csoportok emberi jogai (beleértve a bevándorlókat és menekülteket)
- G. ...média függetlensége
- H. ...emberi méltóság (beleértve az életkörülményeket).
- I. ...azonos politikai jogok (tekintet nélkül a kisebbségi, stb. hovatartozásra)

26. „Alkalmazásban van jelenleg vagy bekapcsolódik valamilyen szervezet munkájába?”

1 = igen

2 = nem

26A „Milyen mértékben igyekszik az Ön munkaadó szerve betartani az alábbiakban felsorolt követelményeket?

Az alábbiakban felsorolt minden egyes követelményt osztályozza 1-től 5-ig terjedő skálán, ahol az 1=nagyon aktívan igyekszik betartani, míg az 5=abszolút nem igyekszik betartani.“

Nagyon aktívan igyekszik = 1 2 3 4 5 = abszolút nem igyekszik

9= nem tudja

10= nem érinti (ne olvassa!)

- A. A társaságra és annak vállalkozói tevékenységekre vonatkozó jogi előírások betartása
- B. Az alkalmazottak jogainak betartása
- C. Az ügyfelek, kliensek iránti hitelesség
- D. Természetvédelem
- E. Közmunka a község, helyi lakosság, ill. a szélesebb nyilvánosság javára

---

27.„Dolgozott Ön külföldi tulajdonban lévő üzemben vagy multinacionális vállalatban“?

1= igen, jelenleg is ilyenben dolgozom

2= nem, jelenleg nem, de dolgoztam

3= nem dolgozom és nem is dolgoztam

---

28. „Szlovákiában jelenleg több külföldi tulajdonban lévő, ill. multinacionális vállalat is tevékenykedik. Ön szerint milyen befolyással vannak ezek a vállalatok az alábbiakban felsorolt szlovákiai tényekre?“

A külföldi tulajdonban lévő, ill. multinacionális vállalatok hatása az alábbiakban felsorolt tényekre:

1= kedvező

2= semmilyen

3= kedvezőtlen

9=nem tudja (ne olvassa!)

- A. foglalkoztatottság
- B. bérek
- C. kiképzés, oktatás és munkahelyi előrelépés az alkalmazottak számára
- D. vállalatok vezetősége, valamint a szakszervezetek közötti együttműködés
- E. munkafegyelem
- F. vállalatok vezetőségének kompetenciája

29. „Íme néhány név az önkéntes szervezetek listájáról. Minden egyes szervezetnél tüntesse fel, hogy tagja-e vagy sem, ill., hogy valamilyen módon részt vesz-e a szervezet tevékenységében.“

- 1 = aktív tagja vagyok
- 2 = passzív tagja vagyok
- 3 = a múltban tagja voltam, de már nem
- 4 = nem vagyok tagja, de mint önkéntes segíték és/vagy anyagilag támogatom
- 5 = nem vagyok tagja és nem is veszek részt a tevékenységében
- 0 = nem tüntette fel (*ne olvassa!*)

- A. Politikai párt
  - B. Szakszervezet
  - C. Egyházközösség vagy egyéb más vallási csoport, szervezet
  - D. Érdekszervezet, csoport (pl. sportklub, kertészek, halászok szövetsége, műkedvelő csoport, stb.)
  - E. Szaktestületek, kamarák (pl. vállalkozók szövetsége, orvosi kamara, stb.)
  - F. Kormányon kívüli szervezet (pl. humanitárius segítségre, emberi jogok védelmére, természetvédelemre, stb. szakosodott szervezetek)
-

30. „A társadalmi magatartás és politikai érdeklődés kialakulását több tényező befolyásolja. Hogyan volt ez az Ön esetében? Próbálja meg értékelni az alábbiakban felsorolt intézmények hatását az Ön magatartásának és politika iránti érdeklődésének kialakításában. Értékelését 1-től 7-ig terjedő skálán végezze, ahol az 1 semmilyen hatást, míg a 7 nagyon erős hatást jelent.“

Az én társadalmi magatartásomra és politikai érdeklődésemre gyakorolt hatás....:

Semmilyen 1 2 3 4 5 6 7 nagyon erős

9=nem tudja

10=nem érinti (pl. ha nem főiskolán tanult, soha nem volt alkalmazásban, stb.)

- A. alapiskola
- B. középiskola
- C. főiskola
- D. család
- E. Individuális önképzés
- F. Barátok, ismerősök
- G. szervezetek (pl. politikai pártok, szakszervezetek, érdekcsoportok, kormányon kívüli szervezetek)
- H. Munkahely, szakmai csoportok, szervezetek
- I. média
- j. Egyéb más? KÉRJÜK FELTÜNTETNI .....

31. „Most vizsgáljuk meg az alapiskolák hatását a gyermekek viselkedési szokásaira vonatkozólag. Ön szerint a mai szlovákiai alapiskolák a gyermekek számára milyen mértékben tudják biztosítani az alábbiakban felsorolt dolgokat?“

1= feltétlenül igen
2= inkább igen
3= inkább nem
4= biztosan nem
9 = *nem tudja (ne olvassa!)*

- A. a gyermekek az iskolában erkölcsösséget és illemet tanulnak
- B. a gyermekeket az iskola a másság elfogadására tanítja
- C. a gyermekeket az iskolában felelősség-és kötelességtudatra nevelik
- D. a gyermekek az iskolában megtanulják a szabályok tiszteletben tartását és az előírások betartását
- E. a gyermekeket az iskola alkalmazkodóképességre neveli a saját személyiségük fejlődésének rovására
- F. a gyermekek az iskolában megismerhetik a személyes jogok védelmének lehetőségeit és megtanulják azok gyakorlatba való átültetését.
- G. a gyermekek az iskolában megtanulják helyesen kifejezni magukat, elsajátítják az érvelés és tárgyalás képességét.
- H. az iskola felkelti a gyermekekben a közügyek iránti érdeklődést
- I. a gyermekek az iskolában megtanulnak felelősséget vállalni saját döntéseikre vonatkozólag

---

32. „Úgy gondolja Ön, hogy az emberek többsége szavahihető?“

1= határozottan igen
2= inkább igen
3= inkább nem
4= határozottan nem
9= *nem tudja (ne olvassa!)*

---

33. „Képzelve el, hogy a parlamenti választásokat ezen a hétvégén tartanák és az alábbiakban felsorolt pártok versenyeznének az Ön szavazatáért. Ön melyik pártra voksolna?“

- 1 – Az Új Polgár Szövetségére (ANO)
- 2 – A Demokráciáért Mozgalom (HZD)
- 3 – a Kereszténydemokrata Mozgalomra (KDH)
- 4 – Szlovákia kommunista pártjára (KSS)
- 5 – a Demokratikus Szlovákiáért Mozgalom- Néppártra (LS-HZDS)
- 6 – a Szlovák Demokratikus és Keresztény Unió – Demokrata Pártra (SDKÚ-DS)
- 7 – a Szabad Fórumra (SF)
- 8 – a SMER – szociáldemokrácia pártra
- 9 – a Magyar Koalíció Pártjára (SMK)
- 10 – a Szlovák Nemzeti Pártra (SNS)
- 11 – Más, kérem, pontosítsa (írja be):

77 - *nem mennék el választani (neolvassa!)*
88 – *nem akar válaszolni (neolvassa!)*
99 – *nem tudja (neolvassa!)*

34. „Az alábbiakban felsorolt pártok közül Ön melyiket nem választaná semmilyen körülmények között sem? Csak egy pártot jelöljön meg, kérem!”

- 1 – Az Új Polgár Szövetségére (ANO)
- 2 – A Demokráciáért Mozgalom (HZD)
- 3 – a Kereszténydemokrata Mozgalomra (KDH)
- 4 – Szlovákia kommunista pártjára (KSS)
- 5 – a Demokratikus Szlovákiáért Mozgalom- Néppártra (LS-HZDS)
- 6 – a Szlovák Demokratikus és Keresztény Unió – Demokrata Pártra (SDKÚ-DS)
- 7 – a Szabad Fórumra (SF)
- 8 – a SMER – szociáldemokrácia pártra
- 9 – a Magyar Koalíció Pártjára (SMK)
- 10 – a Szlovák Nemzeti Pártra (SNS)
- 11 – Más, kérem, pontosítsa (írja be):
- 99 – *nem tudja, nem válaszolt (neolvassa!)*

---

35. Elárulná kérem, hogy az utolsó parlamenti választások során, amelyre 2006 júniusában került sor, Ön melyik pártra, mozgalomra voksolt?

- 11 – Más, kérem, pontosítsa (írja be):
- 66 – *nem ment el választani, mert még akkor nem volt 18 éves*
- 77 – *nem ment el választani, bár már nagykorú volt*
- 88 – *nem akar válaszolni*
- 99 – *nem tudja*

---

36. Beszél Ön angolul, németül vagy egyéb idegen nyelven?

- 1= **nem**
- 2= **igen**, tüntesse fel kérem, hogy **milyen nyelveken beszél** .....

---

37. Milyen tapasztalatai vannak Önnek az internet használatával kapcsolatban?

- 1= először hallom az „internet” kifejezést – nem tudom miről van szó
- 2= hallottam vagy olvastam az internetről, de egyelőre még nem volt hozzáférhetőségem
- 3= a múltban használtam az internetet, de jelenleg nincs hozzáférhetőségem
- 4= van hozzáférhetőségem, de abszolút nem használom
- 5= néha használom
- 6= gyakran használom

---

38 Mi az Ön legmagasabb befejezett iskolai végzettsége? FIGYELEM: “BEFEJEZETT ISKOLAI VÉGZETTSÉG” DIPLOMOT/BIZONYÍTVÁNYT/ SZAKBIZONYÍTVÁNYT jelent.

- 1 – nem befejezett alapiskola (nem befejezett népiskola vagy polgári iskola)
- 2 – befejezett alapiskola (befejezett nyolc osztály a népiskolában vagy befejezett polgári iskola)
- 3 – alapkülső műveltség + betanítás, szakmai felkészítés, kurzus (szakbizonyítvány nélkül)
- 4 – kitanult, szakoklevéllel rendelkező (érettségi nélkül)
- 5 – szakiskola vagy közgazdasági iskola (érettségi nélkül)
- 6 – kitanult, érettségivel
- 7 – teljes szakközépiskolai, érettségivel (pl. műszaki irányú szakközépiskola, ekonómia, kereskedelmi akadémia, egészségügyi szakközépiskola)
- 8 – teljes középfokú általános (gimnázium, általános műveltséget nyújtó középiskola)
- 9 – érettségi utáni felépítményi tanulmányok
- 10 – főiskola – bachelori fokozat
- 11 – főiskola – befejezett magiszteri, mérnöki tanulmányok (vagy ennek megfelelő egyéb tanulmányok), beleértve a titulusokat (PhDr., MUDr., JUDr., stb.)
- 12 – posztgraduális stúdium (titulusok: CSc., PhD., Doc., stb.)
- 88 – nem tudja (spontán módon)
- 99 – nem válaszolt (spontán módon)

39. Ön milyen típusú végzettséget szerzett? Próbálja meg a kitanult szakot beilleszteni az alábbiakban feltüntetett csoportok egyikébe. (Csak egy választ jelöljön meg, kérem).

1. műszaki végzettség
  2. mezőgazdasági és élelmiszeripari
  3. természettudományi
  4. orvosi és gyógyszerészeti
  5. egészségügyi vagy ápolói
  6. ekonómiai (közgazdasági), menedzseri
  7. gasztronómiai és szolgáltatások
  8. társadalomtudományi és humán, pedagógiai
  9. művészeti
  10. általános, specializáció nélkül
-

40. „Látogat Ön valamilyen továbbképző tanfolyamot? (szakmai vagy nyelvkurzus...)”

- 1= igen
2= nem
-

41. „Milyen legmagasabb fokú végzettséggel rendelkezik az édesapja, ill. az édesanyja?”

A. édesapa

B. édesanya

- 1= alapfokú
2= középfokú, érettségi nélkül
3= középfokú érettségivel
4= főiskolai végzettség
5 = posztgraduális (CSc., PhD.)
9 = *nem tudja, ill. nem érinti (nem ismeri az édesanyját,*

édesapját)

---

42. „Ön milyen embernek tartja magát ...”

- 1 nagyon erősen vallásos
  - 2 erősen vallásos
  - 3 inkább vallásos
  - 4 egyik sem
  - 5 inkább hitetlen
  - 6 erősen hitetlen
  - 7 nagyon erősen hitetlen
  - 9 *nem tudja*
-

43. „Tartozik Ön valamilyen egyházközösséghez vagy felekezethez?”

- 1 – igen
2 – nem
8 – *nem tudja (ne olvassa!)*
9 – *nem válaszolt (ne olvassa!)*

44. „Melyikhez?”

- 1 – Római katolikus egyházközösség
  - 2 – Evangélikus egyházközösség a.v
  - 3 – Görög katolikus egyházközösség
  - 4 – Református keresztyén egyházközösség
  - 5 – Görögkeleti egyház
  - 6 – Jehova tanúi
  - 7 – Zsidó vallási közösségek
  - 8 – Egyéb protestáns (melyik?):
  - 9 – Egyéb keresztyén hitvallás (melyik?):
  - 10 – Iszlám
  - 11 – Buddhizmus
  - 12 – Hinduizmus
  - 16 – Egyéb, tüntesse fel kérem, hogy milyen **(ÍRJA BE)**: .....
  - 99 – *nem tudja (ne olvassa!)*
  - 0 = *nem válaszolt (ne olvassa!)*
-

45. Tüntesse fel az Ön főfoglalkozását – ami olyan tevékenység, amelyből a válaszoló a legnagyobb bevétellel rendelkezik.

1. nem kvalifikált vagy segédmunkás a mezőgazdaságban, iparban, szolgáltatási szférában
  2. kvalifikált fizikai (kétkézi) munkás (kisiparos, szerelő, gép és berendezés kezelő, termelő/tenyésztő...)
  3. szolgáltatásban, üzletben dolgozó munkatárs (eladó, fodrász, sofőr, szakács, ápoló, SBS...)
  4. alacsonyabb beosztású adminisztratív munkaerő, hivatalnok (titkárnő, bérelszámoló, postai, banki hivatalban dolgozó...)
  5. produktív szakdolgozó (egészségügyi nővér, nevelő, technikus, szakmai előadó, pénzügyőr...)
  6. értelmiségi (főiskolai végzettségű) szakdolgozó (orvos, pedagógus, jogász, tudós, analitikus, informatikus, művész...)
  7. vállalat/üzem, ill. cégigazgató, helyettes, magas beosztású állami tisztviselő, politikus, hadseregparancsnok
  8. önálló gazdasági tevékenységet végző, alkalmazottak nélkül (vállalkozó, kisiparos)
  9. önálló gazdasági tevékenységet végző, alkalmazottakkal (vállalkozó, kisiparos)
  10. nyugdíjas
  11. diák
  12. háztartásbeli vagy anyasági szabadságon lévő
  13. munkanélküli
  14. egyéb, kérem milyen? .....
-

46. „Társadalmunk különböző csoportokból, társadalmi rétegekből áll. Ön melyik társadalmi rétegbe sorolná önmagát és családját?”

- 1= legfelső
  - 2= a legfelső és középső közé
  - 3= középső
  - 4= a középső és legalsó közé
  - 5= legalsó
  - 9= *nem tudja (ne olvassa!)*
-

47. „Az Ön és családja jelenlegi társadalmi helyzete magasabb, ugyanolyan vagy alacsonyabb, mint 5-10 évvel ezelőtt?”

- 1 = a jelenlegi magasabb, mint néhány évvel ezelőtt
- 2 = a jelenlegi megközelítőleg ugyanolyan, mint néhány évvel ezelőtt
- 3 = a jelenlegi alacsonyabb, mint néhány évvel ezelőtt
- 4 = más válasz
- 9 = *nem tudja (ne olvassa!)*

ÚDAJE O RESPONDENTOCH

48. Az Ön nemzetisége:

- 1 – szlovák
- 2 – magyar
- 3 – roma
- 4 – cseh
- 5 – német
- 6 – ruszin
- 7 – ukrán
- 8 – lengyel
- 9 – egyéb, milyen? (ÍRJA BE):.....
- 99 – *nem tudja*
- 0 – *nem válaszolt (ne olvassa!)*

---

49. CSALÁDI ÁLLAPOT: „Ön...:

- 1)Nőtlen/hajadon
- 2)Nős/férjezett
- 3)Elvált
- 4)Özvegy
- 5)Élettársi viszony“

---

50. "Most pedig szeretnénk, ha nyilatkozna az **Ön saját havi bruttó bevételeinek nagyságáról, beleértve az Ön munkabéretét, nyugdíját, étkezési jegyeinek értékét, valamint az egyéb bevételeket.** Az alábbiakban feltüntetett bevétellistáról válassza ki kérem az Ön számára legmegfelelőbbet."

- K kevesebb, mint 10 000 Sk
- D 10 001 - 15 000 Sk
- M 15 001 - 20 000 Sk
- A 20 001 - 30 000 Sk
- F 30 001 - 40 000 Sk
- C 40 001 - 50 000 Sk
- R több, mint 50 000 Sk

---

51. Az Ön lakóhelye lakosainak száma:

- 1 = 500 lakosig
- 2 = 501 - 1000
- 3 = 1001 - 2.000
- 4 = 2.001 – 5.000
- 5 = 5.001 – 10.000
- 6 = 10.001 - 20.000
- 7 = 20.001- 50.000
- 8 = 50.001- 100.000
- 9 = több, mint 100.001(Bratislava, Košice)

---

51. KERÜLET

- 1. Pozsonyi
- 2. Nagyszombati
- 3. Trencsényi
- 4. Nyitrai
- 5. Zsolnai
- 6. Besztercebányai
- 7. Eperjesi
- 8. Kassai

R1. AZ ÖN NEME

1. férfi
  2. nő
-

R2. Az Ön életkora? .....

R4. Mi az Ön legmagasabb végzettsége?

- 1 – elemi iskola
  - 2 – nem teljes középfokú (érettségi vizsga nélkül)
  - 3 – teljes középfokú (érettségi vizsgával)
  - 4 – főiskolai
-

R5. Nemzetiség:

- 1 – szlovák
  - 2 – magyar
  - 3 – egyéb
-

R12. A lakóhely lakosainak száma:

- 1 = kevesebb mint 1000 lakos
  - 2 = 1001 - 2.000
  - 3 = 2.001 – 5.000
  - 4 = 5.001 – 20.000
  - 5 = 20.001- 50.000
  - 6 = 50.001- 100.000
  - 7 = Bratislava, Košice
-

R13. KERÜLET

1. Pozsonyi
  2. Nagyszombati
  3. Trencsényi
  4. Nyitrai
  5. Zsolnai
  6. Besztercebányai
  7. Eperjesi
  8. Kassai
-

R14. JÁRÁS .....
